

**МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ
БУГАЄВІДТВОРЮВАЛЬНОЇ ГРУПИ РІЗНИХ
ГЕНОТИПІВ І ЛІНІЙ В ПЛЕМЗАВОДІ "ШИРОКЕ"**

**В.Г.МИРОНОВ,
В.І.КРАВЧЕНКО** – кандидати с.-г.наук, доценти,
Херсонський ДАУ

Метою цієї роботи було дослідити залежність молочної продуктивності від генотипу і лінійної залежності корів бугаєвтворювальної групи в племзаводі червоної степової худоби "Широке" р.Крим. Простежити зміну чисельності корів в лініях та зміну ліній на більш високопродуктивні за період застосування схрещування з голштинами червоно-рябої масті. На цій основі виявити ведучі лінії в племзаводі на перспективу.

Головною задачею племзаводів, в тому числі і п/з "Широке" є вирощування цінних бугайців від високопродуктивних корів для комплектації спарювальної мережі планової для регіону породи. Для цього в кожному племзаводі відбирають ведучу селекційну групу, корів (бугаєввідтворювальниць) чисельністю не менше 10%. В племзаводі "Широке" в таку групу відібрано 92 корови або 12,6% від загального поголів'я корів (730 гол.). Відповідно інструкції по оцінці бугаїв-плідників бичків відбирають від матерів з удоями не нижче 150% від стандарту породи і батьків, надой матерів яких дають не менше, 200% від стандарту. Рівень годівлі і умови утримання корів дозволяють племзаводу надоювати за рік від корови в середньому по гурту 5036 кг молока з 4,07%, або 205 кг молочного жиру.

Відповідно програми селекції червоної степової худоби, розробленої селекціонером по породі відмічено, що удосконалення червоної степової породи на перспективу буде проводитись методом чистопородного розведення; для покращення жирномолочності використовували прилиття крові англєрської та червоної датської порід для покращення обільномолочності і покращення технологічних ознак в племзаводах допускається прилиття крові голштинів, бажано червоне рябої масті. Що і проводилось в останні роки в племзаводі "Широке".

В ведучу селекційну групу корів від яких одержують племінних бугайців, як зазначено вище, виділено 92 корови. Із цієї групи 28 корів або 30,4% належить до лінії червоних порід і 64 гол., або 69,6% – до лінії голштинської породи (таблиця).

Таблиця 1 – Молочна продуктивність корів-бугаєвідтворювальної групи в залежності від лінійної належності

Лінія	По- ро- да	Число		Надій, кг		Жир, %		Жир, кг
		гол.	%	сере- дне	коливання	серед- не	коливан- ня	
Р.Соверінга	Г	25	27,2	6940	6022-8502	4,09	3,70-4,53	284
С.Т.Рокіта	Г	14	15,2	6838	6019-8111	4,13	3,84-4,50	282
В.Б.Айдіала	Г	10	10,9	7632	6200-10392	4,03	3,79-4,90	308
Сані сайда	Г	9	9,8	6416	6018-7025	4,22	3,80-5,11	271
Воліанта	Г	3	3,3	6201	6033-6453	3,95	3,80-4,05	244
М.Чифтейне	Г	2	2,2	7074	6080-8067	3,96	3,80-4,04	280
Інгаса	Г	1	1,1	6088	-	3,80	-	216
Цирруса	А	10	10,9	7646	6088-9238	4,15	3,80-4,60	317
Фрема	А	9	9,8	6657	6059-7202	4,20	3,70-4,95	280
Балтазара	А	2	2,3	8228	7447-9009	4,03	3,85-4,20	332
Трио	А	2	2,3	7054	7003-7105	4,21	4,00-4,41	297
Хеброна	А	1	1,0	6010	-	4,3	-	258
Кадета	А	1	1,0	7358	-	4,21	-	310
Монарха	ЧС	1	1,0	7176	-	3,95	-	283
Ветерка	ЧС	1	1,0	7037	-	3,90	-	274
№ 38955	ЧД	1	1,0	7888	-	3,91	-	308
Середнє по групі		92	100	7006		4,05		284
Середнє по гурту		730		5038		4,07		205

Г – голштинська, А – англєрська, ЧС – червона степова, ЧД – червона датська

Із червоних порід виділяються за чисельністю корів дві лінії англєрської породи, це Цирруса (10,9% піддослідних корів) і Фрема (9,8% гол.). В гурті корів цих ліній 48%, ліній голштинської породи виділяється чотири, серед них лінії Р.Соверінга, до якої належать 27,2% корів-бугаєвідтворювальниць, С.Т.Рокіта (15,2%), В.Б.Айдіала (10,9%) і Санісайда (9,8% корів). Загальна чисельність корів в череді цих ліній 46%. В групі є високопродуктивні корови й інших ліній, в тому числі і червоної степової породи, як Вітерка, Монарха, але вони малочисельні (до 1%). Позитивний вплив на молочну продуктивність череди племзаводу голштинської породи створено умови одержання помісних корів з високими удоями, витіснити лінії червоної степової породи і розвиватись більш продуктивним лініям голштинської і частково англєрської порід.

Середній надій по групі корів-бугаєвідтворювальниць 7006 кг молока з вмістом жиру 4,05% або 284 кг молочного жиру. З урахуванням показників чисельності корів в лінії та рівня їх молочної продуктивності вищезазначені чотири лінії голштинів: В.Б.Айдіала – середній надій корів 7632 кг молока з 4,03% жиру в ньому,

Р.Соверінга – 6940 кг з 4,09%, С.Т.Рокіта – 6838 кг з 4.13% і Санісайда – 6416 кг з 4,22%; та дві лінії англерів: Цирруса – 7646 кг з 4,15% й Фрема – 6657 кг з 4,2%. Ці шість ліній бажано мати як провідні і перспективні. Більш напружена лактаційна діяльність у корів голштинських ліній. Це підтверджується і найбільш чисельність в них корів з надоями 6 тис.кг молока за лактацію і більше. Рекордом в голштинській лінії В.Б.Айдіала є корова Болобона – 5 – 10392 – 4,9 – 509, а в англерській лінії Цирруса корова Кароліна – 1 – 9238 – 3,86 – 357. Цінністю вище відмічених провідних ліній є те, що корови відрізняються високою препотентністю як по надоях так і по жирномолочності. Перевищення аналогічних нащадків їх проти матерів по надоях 29%, по вмісту жиру на 0,09%.

Доцільно відмітити перевищення показників молока базисної жирності корів ведучих ліній та в середнім по череді (6030 кг). Вони такі: Р.Соверінга на 2322 кг, С.Т.Рокіта на 2264 кг, В.Б.Айдіала – на 3028 і Санісайда на 1933 кг. По лініях Цирруса на 3302 і Фрема на 2193 кг молока. Це і є економічний ефект використання цих ведучих ліній, в череді племзаводу. Корови-бугаєвідтворювальниці цих ліній мають генетичний потенціал 6-10 тис.кг молока за лактацію в узгодженні з жирномолочністю 3,8-5,11%. Реалізація цього потенціалу значно покращуватиме якість гурту племзаводу і породи в цілому.

УДК 636: 612. 015. 3

ВПЛИВ БОВІЛАКТУ НА ПОКАЗНИКИ ЛІПІДНОГО ОБМІНУ ПЕЧІНКИ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ТА ЇХ ПРОДУКТИВНІСТЬ

І.М.КОСЕНКО – аспірант¹

При інтенсивному веденні свинарства необхідно звертати увагу на збереження відлучених поросят та підвищення їх продуктивності при наступному вирощуванні за рахунок ефективності використання поживних речовин раціонів. Це пов'язане із застосуванням в годівлі тварин нових препаратів, які б мали позитивний вплив як на процеси травлення та обміну речовин, так і на стимуляцію росту органів та тканин. Таким препаратом є бовілакт, що випускається Ладижинським заводом ферментних препаратів “Ензим”, але ефективність використання його в свинарстві мало досліджена.

¹ Науковий керівник, доктор с.-г. наук, професор Мазуренко М.О.